

ASOCIACIJA “LIETUVOS PREKYVIETĖS IR TURGAVIETĖS” (ALPIT)

Adr: M. Daukšos g. 19, LT-89234, Mažeikiai. Mob. tel.: 8 685 45751, el. p.: asociacija.turgus@gmail.com

Lietuvos Respublikos Vyriausybės Ministrui Pirmininkui Sauliui Skverneliui
Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministrui – Aurelijui Verygai
Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir Inovacijų ministerijai
Lietuvos Respublikos Finansų ministrui – Viliui Šapokai
Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministrui – Andriui Palioniui
Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos priemonių taikymo verslui klausimams koordinuoti darbo grupei
Seimo Kaimo reikalų komitetui

2020 m. balandžio mėn. 27 d. Nr. (AIR-20)-8

DĖL PREKYBOS NE MAISTO PRODUKTAIS ATLAISVINIMO LIETUVOS TURGAVIETĖSE

Lietuvos Vyriausybei sušvelninus verslo ribojimus, bet pilnai neatpalaidavus prekybos visa produkcija turgavietėse, Asociacija “Lietuvos prekyvietės ir turgavietės“ (toliau – Turgaviečių Asociacija) **pakartotinai** prašo Jūsų atlaisvinti prekybą ir likusia kita, ne maisto prekių, produkcija Lietuvos prekyvietėse ir turgavietėse, kurios nori ir gali prekiauti.

Šiandieninė situacija kai prekyba yra atlaisvinta visoje prekybos rinkoje, bet ribojama išskirtinai ir n e s u p r a n t a m a i tiktais turgavietėse ir prekyvietėse, turgaviečių administratoriams kelia nepasitenkinimą, jaučiama didelė įtampa, tarp smulkiųjų prekybininkų kyla pagrįstas pasipiktinimas valdžios sprendimais. Akivaizdu, kad vykdoma turgaviečių ir smulkiojo verslo **diskriminacinė politika** kai prekiauti įvairia ne maisto prekių produkcija už turgaus tvoros ir visokiuose kioskeliuose yra legaliai galima, o prekybai pritaikytose turgaviečių teritorijose neleidžiama.

Blogiausia, kad diskriminuojamas ir žlugdomas yra pats **pažeidžiamiausias** verslo grandies atstovas: fizinis asmuo – turgaviečių smulkusis verslininkas, kuris niekada prieš šią krizę nebuvo Lietuvos valstybei nei našta, nei išlaikytiniu, nes pats sau susikurdavo darbo vietą ir pajamas, susimokėdavo į priekį absoliučiai visus mokesčius, nestovėdavo darbo biržoje ir nereikalaudavo pašalpų. Šiandien šis žmogus turi kentėti bandydamas išgyventi iš varganų 257 Eurų, kai aplinkui pradeda veikti zoologijos sodai, bažnyčios, kirpyklos, grožio salonai, pradedama prekyba parduotuvėse, prekybos centruose, kioskuose, kitose patalpose (ne turgavietėse) ir kažkodėl n e s u p r a n t a m a i draudžiama tik turgaviečių teritorijose.

Pabrėžiame, kad atlaisvinusi likusią prekybą turgavietėse ir prekyvietėse, Lietuvos Valdžia padėdama turgaviečių verslui tuo pačiu padėtų daugeliui piliečių, kurie prekiaudami turgavietėse užsidirba sau pinigus pragyvenimui ir įjungia bei apkrauna darbu ir kitus valstybės ekonominius sektorius: vieni gamina ir augina, antri perveža ir sandėliuoja, tretieji taiso ir remontuoja, o ketvirtieji parduoda. Tokiu būdu yra užkuriamą visa ekonomikos grandinė, daug valstybės piliečių turi darbo ir pajamų, gerėja psichologinė visuomenės būsena. Šiandien Lietuvos smulkiąjam verslininkui turgavietės yra tapusios paskutine tvirtove, kur jis, kovodamas **nelygioje** konkurencinėje kovoje su didžiais prekybos tinklais, gali tiesiogiai iš rankų į rankas parduoti savo produkciją, stipriai monopolizuotoje Lietuvos prekybos rinkoje.

Pateikiame argumentus, kodėl galima ir reikia atlaisvinti prekybą turgavietėse:

- 1) Turgaviečių ir prekyviečių veikla yra vykdoma aptvertose teritorijose, kuriose galima kontroliuoti pirkėjų patekimą ir išėjimą, lygiai taip pat kaip ir lankantis didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse.
- 2) Dažniausiai turgavietės ir prekyvietės užima nuo 1 iki 4 hektarų teritorijas ir tai savaime sąlygoja puikias sąlygas užtikrinti visus prevencinius atstumus. Gryname ore vykstanti prekyba yra daug saugesnė nei vykdoma ankštesiose ir siaurose didžiųjų prekybos tinklų tarpuose tarp sausakimšų lentynų, prikrautų garantuotai ne vieną kartą nučiupintų prekių. Turgaviečių ir prekyviečių vykdoma prekyba vidaus patalpose niekuo nenusileidžia prekybai kitose didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse, yra daug erdvesnė ir tuo pažiūriu saugesnė.
- 3) Turguose niekada nebuvo ir nėra daugkartinio naudojimo metalinių prekių vežimėlių ir plastikinių daugkartinių krepšelių, kurie naudojami didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse. Akivaizdu, kad šie daugkartinio naudojimo daiktai yra pastoviai liečiami pirkėjų ir dėl to tikrai yra potencialūs viruso pernešėjai.

- 4) Turgavietės, kaip ir bet kuri kita didžiųjų prekybos tinklų parduotuvė, turi savo tualetus, kurie pastoviai yra dezinfekuojami ir prižiūrimi, kaip ir bet kurioje kitoje parduotuvėje. Tuo tarpu šiandien jau leidžiama prekyba iš kioskų, kurie išvis neturi sanmazgų, normalaus vandentiekio ir geros ventiliacijos!
- 5) Turguose yra užtikrintos lygiai tokios pačios prevencinės ir apsauginės priemonės kaip ir kitose parduotuvėse, visur prie įėjimų yra dezinfekcinio skysčio, srautus reguliuojantys darbuotojai, vykdomas pastovus dažnai liečiamų paviršių dezinfekavimas, matomose vietose iškabinta ir skelbiama prevencinė informacija, nužymėtos pirkėjų stovėjimo vietos, kad būtų išlaikomi nustatyti atstumai, kur reikia pastatyti barjerai ir užtvartos, prekystaliai apsaugoti permatomo apsauginio plastiko skydais, į teritoriją pirkėjai įleidžiami tik su apsauginėmis priemonėmis.
- 6) Turgavietėse dėl didelių ir atvirų plotų, erdvių patalpų po stogu yra užtikrinamas daug geresnis oro maišymasis ir ventiliacija, nei tik priverstine rekuperacine ventiliacijos sistema paremtų didžiųjų prekybos tinklų ankštų, siaurų ir žemų parduotuvių patalpelių.
- 7) Didelė dalis turgavietėse vykdomos prekybos vyksta po atviru dangumi. Pasaulio epidemiologų yra visuotinai sutariama, kad Covid-19 virusas veikiamas saulės spindulių ant paviršių suyra ir žūsta daug kartų greičiau nei uždaroje patalpoje, kur vienintelis šviesos šaltinis dažniausiai yra šalta liuminescencinių lempų arba led šviesa.
- 8) Atlaisvinus prekybą turgavietėse, automatiškai sumažėtų žmonių srautai didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse ir tai sąlygotų mažesnę žmonių koncentraciją, mažesnes eiles, tuo pačiu ir mažesnę galimybę užsikrėsti ir plisti užkratui.
- 9) Turgaviečių Asociacija informuoja, kad turgavietėse prekiauja visų amžiaus grupių žmonės ir tuo visiškai niekuo neišsiskiria iš kitų prekybos vietų, tokių kaip didžiųjų prekybos tinklų parduotuvės, kuriose taip pat dirba įvairaus amžiaus žmonės. Lygiai tas pats yra ir su pirkėjais, kurie iš tikrųjų yra tie patys žmonės, kurie lankosi ir didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse ir turgavietėse.
- 10) Turgaviečių Asociacija atsakingai mano, kad šiandien Lietuvos Vyriausybei leidžiant prekiauti už turgaus tvoros, kioskuose, kitose patalpose (ne turgavietėse) ir draudžiant prekybą stacionariose ir specialiai prekybai pritaikytose turgavietėse yra sukuriama daug daugiau padidintos rizikos zonų nei jų būtų leidžiant tiems patiems žmoniams prekiauti turguje. Pabrėžiame, kad turguje yra visos sanitarinės sąlygos, prekybininkas prekiauja pastoviai toje pačioje vietoje, todėl jį lengva patikrinti ir visada surasti.
- 11) Atlaisvinus prekybą turgavietėse, būtų atstatyta konkurencinė laisvė, smulkusis prekeivis, galėtų įsiliesti į prekybos rinką ir išlikti nesužlugęs, atkreipiamė dėmesį, kad daugumos prekiautojų dabar sandėliuojama jų anksčiau užsipirkta pardavimui produkcija yra **sezoninė**, įtakota madų ir tendencijų. Smulkusis verslininkas negaudamas pajamų iš savo verslo, nebeturi pajamų pragyvenimui, nebegali susimokėti mokesčių bei nuomos, nes ir iki Covid-19 krizės išsilaikydavo dažniausiai tik iš einamojo mėnesio uždarbio. Prie dabartinių maisto ir paslaugų kainų yra akivaizdu, kad dabar smulkiojo verslininko gaunama **vargana 257 eurų suma yra nepakankama net pragyvenimui**.
- 12) Turgaviečių Asociacija mano, kad turgavietėse prekiaujama produkcija yra daug saugesnė Covid-19 prevencijos atžvilgiu, nes dauguma jos yra vietinės arba tik kaimyninių šalių gamybos kilmės, kai tuo tarpu didžiuosiuose prekybos tinkluose galima rasti masę produkcijos, pavyzdžiui makaronų, padažų, konservų, alkoholinių gėrimų, atvežtų iš šalių, kurios šiandien yra tapusios mirtino viruso Covid-19 epicentrais kaip Italija, Ispanija, Jungtinė Karalystė ir kt. Kas gali garantuoti, kad tų šalių fabrikuose dirbantys žmonės neserga ar nesirgo?
- 13) Taip lengvai plintančio viruso akivaizdoje, kada Lietuvoje gali tecti svarstyti importo bei eksporto uždraudimą, valstybės **nacionalinis interesas** turėtų būti prioritetas aprūpinti valstybę produkcija sukurta šalies viduje, kada yra galimybė sukontroliuoti gamybos, sandėliavimo, transportavimo ir pardavimo procesų rizikas. Turgavietės ir prekyvietės visada buvo ir yra atviros nacionalinių prekių, pagamintų šalies viduje, pardavimui, priešingai nei didžiųjų prekybos tinklų parduotuvės, kuriose lentynos yra pagal sutartis pažadėtos ir atiduotos pagrinde užsienietiška produkcijai, kuri dabar yra tapusi užkrato nešėja. Pažymime, kad šiandien Lietuvos gamintojas norintis parduoti savo gamybos prekę, didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse gali ir negauti lentynos savo prekei išstatyti, taip yra dėl didžiųjų prekybos tinklų vykdomos užsienietiškų prekių propogavimo ir protekcinizmo bei Lietuviškos prekės diskriminacijos. Tuo tarpu turgavietės ir prekyvietės visada vietiniam gamintojui suteiks galimybę rinkoje lengviausiomis sąlygomis išstatyti prekybai savo produkciją.

Prašome apie priimtus sprendimus artimiausiu metu informuoti Asociaciją elektroniniu paštu.

Asociacijos "Lietuvos prekyvietės ir turgavietės" pirmininkas

Vytenis Butkevičius

Asociacija "Lietuvos Prekyvietės ir Turgavietės" (ALPT)

Adresas: M. Daukšos g. 19, LT-89234, Mažeikiai

Mob. tel.: 8 685 45751

El. p.: asociacija.turgus@gmail.com ; vytbutk@gmail.com

